

Handläggare
Cecilia Rivard
Telefon: 08-50818048

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2023-08-24

Revidering av stadsdelsnämndens miljö- och klimathandlingsplan 2021–2023

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning och revidering av stadsdelsnämndens miljö- och klimathandlingsplan 2021–2023.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde den 25 maj 2020 Stockholms stads miljöprogram 2020–2023 samt Klimathandlingsplan 2020–2023 – För ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040. Nämnder och styrelser fick i samband med detta ett uppdrag att utarbeta egna lokala miljö- och klimathandlingsplaner för sina verksamhetsområden. Farstas miljö- och klimathandlingsplan fastställdes av nämnden den 4 februari 2021. I nämndens verksamhetsplan för 2023 fick förvaltningen i uppdrag att uppdatera och skärpa ambitionerna i planen.

Planen är ett förvaltningsövergripande dokument där miljöprogrammets prioriterade mål och etappmål konkretiserats med ett antal aktiviteter på lokal nivå. Aktiviteterna har olika karaktär och status. En del är av engångskaraktär och har avslutats, andra är pågående och en del löper kontinuerligt. Ett antal aktiviteter har ännu inte påbörjats. Planen följs upp i tertialrapporter och i verksamhetsberättelser.

Nytt i detta förslag till revidering är exempelvis aktiviteterna webbutbildningen *Energieffektiva storkök* för kökspersonal, införandet av källsortering i park- och grönområden med många besökare och att etablera mulmholkar för att gynna insekter.

Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde den 25 maj 2020 Stockholms stads miljöprogram 2020–2023 samt Klimathandlingsplan 2020–2023

– För ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040. Nämnder och styrelser fick i samband med detta ett uppdrag att utarbeta egna lokala miljö- och klimathandlingsplaner för sina verksamhetsområden. Farstas miljö- och klimathandlingsplan fastställdes av nämnden den 4 februari 2021. I nämndens verksamhetsplan för 2023 fick förvaltningen i uppdrag att uppdatera och skärpa ambitionerna i planen.

Förvaltningsledningen har det övergripande ansvaret för miljö- och klimathandlingsplanens genomförande. Förvaltningens miljösamordnare samordnar planering och uppföljning. Avdelnings- och enhetschefer skapar förutsättningar för genomförande av aktiviteter som berör den egna verksamheten. Aktiviteterna hör ihop med verksamhetsplanens mål och indikatorer och följs upp i tertiärrapporter och verksamhetsberättelser.

Ärendet

Ett antal aktiviteter under olika prioriterade mål och etappmål i planen har genomförts och avslutats till och med halvårsskiftet 2023. Det gäller nedanstående aktiviteter:

Mål 2. En fossilfri organisation 2030

Etappmål 2.1 Minskade växthusgasutsläpp – 105 000 ton CO_{2e} från stadens verksamheter

- Bilda intern bilpool, utfört 2023.
En bilpool för fordon i garaget på Storforsplan har skapats i syfte att minska totala antalet fordon i förvaltningen. Tre av förvaltningens fordon ingår i bilpoolen. Alla medarbetare i förvaltningen kan boka bil via Outlook.

Etappmål 2.2 Effektiv energianvändning

- Inköp av 16 stycken elcyklar, utfört 2021.
Sökta klimatinvesteringsmedel beviljades och inköp av elcyklar fördelades efter önskemål till olika verksamheter. Syftet är att minska antalet tjänsteresor med bil.
- Etablera digitalt bokningssystem för förvaltningskontorets elcyklar, utfört 2022.
På förvaltningskontoret finns 7 stycken bokningsbara elcyklar som bokas via Outlook. Syftet är att minska antalet tjänsteresor med bil.
- Installation av luftvärmepumpar i Farstaängens och Starrmyrans parklekshus, utfört 2022.
Luftvärmepumpar är energieffektiva och sänker elkostnader.

- Utbyte av radiatorer i parklekarna Forsängen och Starrmyran, utfört 2022.
Gamla element har bytts ut till energieffektiva radiatorer.

Mål 3. Ett klimatanpassat Stockholm

Etappmål 3.2 Stärkt förmåga att hantera effekter av värmebölja

- Förvaltningen har planerat träd för skugga bland annat på utegymmet i Gubbängen och i parkleken Semlan.
- Solskydd till förskolornas utegårdar, utfört 2021.
Inventering av samtliga förskolegårdar har genomförts. Alla förskolor som önskat solskydd har fått det.

Mål 4. Ett resurssmart Stockholm

Etappmål 4.1 Minskad resursanvändning och klokare konsumtion.

- Implementera IT-verktyget Hantera Livs, utfört 2021.
Hantera Livs används för uppföljning av inköp av livsmedel som bland annat mäter mängden CO₂e per kg livsmedel.
Inköpare av livsmedel får återkoppling av statistik.

Etappmål 4.2 Ökad recirkulation av materiella resurser

- Installera matavfallskvarnar på förvaltningskontorets plan 10 och 11, utfört 2021.
Matavfallet mals ner och släpps ut i ledningsnätet för att sedan rötas och bli till biogas.

Mål 5. Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem

Etappmål 5.1 Upprätthålla funktioner och samband för biologisk mångfald i stadens blå och gröna infrastruktur

- Medverka i framtagandet av stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) utfört 2021.
Miljöförvaltningen ansvarade för framtagandet av dokumentet och förvaltningen bidrog med sakkunskap om drift och skötsel av parkmark.

Etappmål 5.4 Förbättrad vattenkvalitet i stadens sjöar, vattendrag och kustvatten

- Byte av förzinkade gatumöbler, utfört 2021.
Minskar kemikalieutsläpp till Magelungen. En åtgärd som också finns med i det lokala åtgärdsprogrammet för Magelungen (LÅP).
- Borttagning av kreosotstolpar, utfört 2021.
Minskar kemikalieutsläpp till Magelungen. En åtgärd som också finns med i det lokala åtgärdsprogrammet för

Magelungen (LÅP).

Mycket annat miljöarbete har också genomförts, till exempel ”öka andelen ekologiska inköp”, men vi har valt att inte redovisa löpande arbete i denna sammanställning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling i samråd med avdelningarna för förskola, äldreomsorg, HR och ekonomi samt individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens förslag till reviderad miljö- och klimathandlingsplan redovisas i tjänsteutlåtandets bilaga. Där framgår statusen på resterande aktiviteter och om de är påbörjade, löpande eller ej påbörjade. Där framgår även förslag till nya aktiviteter, markerade med kommentaren **Ny** i kolumnen **Status**. Bland nya aktiviteter kan följande nämnas:

- webbutbildningen *Energieffektiva storkök* för kökspersonal
- källsortering i park- och grönområden med många besökare
- mulmholkar¹ för att gynna insekter

Förvaltningen bedömer att det inte finns några väsentliga jämställdhetsaspekter i ärendet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning och revidering av stadsdelsnämndens miljö- och klimathandlingsplan 2021–2023.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Sara Wrethed
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilaga

Förslag till reviderad miljö- och klimathandlingsplan 2021–2023

¹ En mulmholk är ett sätt att efterlikna de lövträd i naturen som är så gamla att de murknar inifrån. Då skapas ihåligheter som fåglar, fladdermöss och insekter gillar. Efterhand bildas i ett sådant hål det som kallas för mulm, som är rester av trädets nedbrutna inre, spillning och fågelbon tillsammans med svampar och bakterier. I naturen tar det väldigt lång tid att skapa ihåliga träd och det är därför en mulmholk kan vara ett bra substitut.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2023-08-01
Sara Wrethed, Avdelningschef	2023-08-01